

و در کنار آن، صنایع دستی همچون سفالگری و بافت محصولات برگ خرما رواج داشته است. معماری بومی روستا با استفاده از سنگ‌های رودخانه‌ای، ملات گل، اندود کاهگل و پوشش سقف با تیرهای چوبی گز و تنه نخل، جلوه‌ای از سازگاری هوشمندانه با اقلیم گرم و خشک منطقه را نشان می‌دهد. کاربرد ساروج در سازه‌های آبی همچون آب‌انبارها نیز نشان‌دهنده دانش بومی پیشرفته در مدیریت منابع آب است؛ دانشی که با مفهوم «چارو» هم‌پیوندی معنایی دارد.

با توجه به مجموعه این ویژگی‌ها، سفالگری دستساز بهده واجد ظرفیت بالایی برای ثبت در فهرست میراث ناملموس کشور است. این هنر نه تنها نماینده تداوم یک فن‌آوری کهن است، بلکه جلوه‌ای از نقش‌آفرینی تاریخی زنان در شکل‌دهی به اقتصاد فرهنگ سواحل مرکز مطالعات سفال، توسعه کارگاه‌های آموزشی و برندسازی محصولات سفالی بهده می‌تواند به تقویت صنایع دستی، رونق گردشگری فرهنگی و پایداری اقتصادی جامعه محلی بینجامد. «چارو» در بهده، روایت پیوستگی گذشته و حال است؛ روایتی از دستانی که گل را به تاریخ بدل کرده‌اند و از زنانی که بی‌هیاهو، بخشی از هویت فرهنگی هرزگان را در قالب ظرف‌هایی ساده اما ماندگار حفظ کرده‌اند.

کرده است. به این ترتیب، سفالگری بهده را می‌توان نمونه‌ای شاخص از پیوند میان میراث فرهنگی و توانمندسازی اجتماعی دانست. این هنر-فن‌آوری با عناصر فرهنگی دیگری نیز درآمیخته است. شعر و آوازهای محلی که در شب‌های کار و پخت سفال خوانده می‌شد، بخشی از حافظه جمعی مردم را شکل داده است. روایت‌ها حکایت از شب‌هایی دارد که کودکان دست در دست هم، در کنار شعله‌های آتش و در فضای گرم کارگاه‌های سنتی، ترانه‌هایی می‌خواندند که هنوز بخش‌هایی از آن در ذهن نسل‌های میانسال باقی مانده است. چنین خاطراتی نشان می‌دهد که سفالگری در بهده صرفاً یک حرفه نبوده، بلکه آیینی اجتماعی با کارکرد فرهنگی گسترده محسوب می‌شده است.

از نظر جغرافیایی، بهده در دشت میان‌کوهی و در فاصله‌ای اندک از آب‌های خلیج فارس قرار گرفته و از شمال و جنوب به رشته‌کوه‌های زاگرس جنوبی محدود می‌شود. این روستا در محدوده شهرستان پارس‌سیان واقع شده و به دلیل موقعیت طبیعی خود، در گذشته از طریق گذرگاه‌های کوهستانی با نواحی شمالی و از طریق مسیرهای دشت با سواحل در ارتباط بوده است. وجود آبراهه‌های فصلی و منابع آبی، زمینه شکل‌گیری سکونتگاه‌های تاریخی را در این دشت فراهم کرده است. اقتصاد بهده بر پایه کشاورزی، دامداری و نخل‌داری شکل گرفته

در پهنه پس‌کرانه‌ای خلیج فارس و در شرق استان هرمزگان، روستای بهده همچون نگینی کمتر شناخته شده، حامل دانشی کهن در حوزه سفالگری دست‌ساز است؛ دانشی که در حافظه تاریخی و زندگی روزمره زنان این دیار ریشه دارد و با واژه بومی «چارو» معنا می‌یابد. چارو در گویش محلی جنوب به معنای ساروج است، اما در بهده مفهومی فراتر از یک واژه دارد و به مجموعه‌ای از فن‌آوری، مهارت، تجربه زیسته و هنر نسل‌به‌نسل زنان روستا اشاره می‌کند.

و انتقال شفاهی، به مهارتی کم‌نظیر دست یافته‌اند. این نقوش نه تنها تزئینی، بلکه حامل معنا و بخشی از روایت فرهنگی منطقه‌اند. شواهد باستان‌شناسی به‌دست‌آمده از محوطه‌های پیرامون دشت بهده، قدمت سفالگری در این منطقه را به هزاره پنجم پیش از میلاد می‌رساند. بررسی سفال‌های سطحی، بقایای استقرار و پایه‌های آتش‌دان کشف‌شده در محوطه‌های تاریخی، نشان‌دهنده تداوم زیست و اهمیت این دشت در ادوار مختلف، از پیشاتاریخ تا دوره ساسانی است. این پیوستگی تاریخی، سفالگری بهده را از یک مهارت محلی به حلقه‌ای از زنجیره بلند تمدنی در سواحل خلیج فارس تبدیل می‌کند.

در پژوهشی که با رویکرد مردم‌نگارانه انجام شده، گروه‌های مختلفی مورد گفت‌وگو قرار گرفته‌اند؛ از استادکاران قدیمی که در حافظه اهالی به عنوان «استاد» شناخته می‌شوند تا زنانی که به‌عنوان همکار خانوادگی در فرایند آماده‌سازی گل، شکل‌دهی و پخت سفال مشارکت داشته‌اند. همچنین با مردان میان‌سال روستا درباره خاطرات کودکی و نقش سفال در اقتصاد خانواده گفت‌وگو شده و حتی افرادی که در حمل‌ونقل و فروش ظروف سفالی نقش داشته‌اند، روایت‌های خود را بیان کرده‌اند. حاصل این گفت‌وگوها، تصویری زنده از چرخه کامل تولید تا عرضه سفال در بهده است.

چارو تنها یک فعالیت اقتصادی نبوده، بلکه بستری برای همبستگی اجتماعی و ارتقای جایگاه زنان در ساختار روستا به شمار می‌رفته است. درآمد حاصل از فروش ظروف سفالی، سهم مهمی در اقتصاد خانوار داشته و زنان را به بازیگرانی فعال در معیشت محلی تبدیل

کاملاً دستی ساخته می‌شود؛ شیوه‌ای که از منظر فن‌آوری، یادآور سنت‌های بسیار کهن جنوب ایران است. نقوش سفال‌های بهده عمدتاً هندسی و سادند، اما در عین سادگی، هویتی شاخص و متمایز دارند. خطوط شکسته، تکرار اشکال منظم و ترکیب‌بندی‌های مینیمال، بیانگر ذهن خلاق و نظام‌مند زنان سفالگر است؛ زنانی که بی‌آنکه آموزش رسمی دیده باشند، در بستر تجربه

گروه گردشگری – بررسی‌های مردم‌شناسی و مطالعات میدانی نشان می‌دهد سفالگری در بهده عمدتاً در اختیار زنان بوده است. زنانی که در کنار مسئولیت‌های سنگین روزمره از جمله خانه‌داری، مشارکت در کشاورزی، برداشت خرما، کشت محصولات جالیزی و تأمین آب، با دستان خود گل را به ظرف‌هایی کاربردی و زیبا تبدیل می‌کردند. این سفال‌ها بدون استفاده از چرخ سفالگری و باروش‌های

رد پای ۲۰۰۰ ساله چگونه نجات پیدا کرد؟

نجات رد پایهای ۲۰۰۰ ساله

گروه‌های باستان‌شناسان با وجود وزش بادهایی با سرعت ۵/۸۸ کیلومتر در ساعت کار کردند و گویی با زمان‌بسرایی ثبت رد پایهایی که در خطر از بین رفتن بر اثر جزر و مد بودند، رقابت می‌کردند. آن‌ها برای ثبت تصاویر این محوطه باستان‌شناسی از پهپادها، دوربین‌ها و بعداً در آزمایشگاه از نرم‌افزار مدل‌سازی سه‌بعدی استفاده کردند. همچنین از گچ برای قالب‌گیری از برخی از رد پایهایی که سالم‌تر باقی مانده‌اند، استفاده کردند. بر اساس بیانیه باستان‌شناسان، این رد پاها توسط انسان‌های پاره‌نه و چندین حیوان از جمله گوزن قرمز و شو‌کابر جای مانده‌اند.

در زیر رد پاها، باستان‌شناسان لایه‌ای از بقایای گیاهی سوخته پیدا کردند. آن‌ها گیاهان را با استفاده از تاریخگذاری کربنی بررسی کردند و مشخص شد که به ۲۰۰۰ سال پیش، یعنی دوران پایانی عصر آهن تعلق دارند. «بریتون» و گروهش به مدت دو روز محوطه را کاوش کردند، تا آنجا که می‌توانستند ثبت و ضبط کنند. وقتی یک هفته بعد بازگشتند، ردپاها کاملاً ناپدید شده بود.

گروه گردشگری – باستان‌شناسان موفق شدند رد پای‌هایی مربوط به دوران روم را پیش از آنکه جزر و مد

آن‌ها را از یک ساحل اسکاتلندی بشوید، ثبت کنند. زمانی که یک زوج در امتداد یک ساحل اسکاتلندی قدم می‌زدند، ناگهان با مجموعه‌ای از علائم غیرعادی روی زمین مرطوب مواجه شدند که شبیه رد پای انسان و حیوان باستانی بود. کشف آن‌ها یک مسابقه باستان‌شناسانه با زمان را برای مستندسازی و مطالعه این ردپاها به راه انداخت.

«کیت بریتون»، باستان‌شناس دانشگاه «آبردین» درباره این کشف گفت: «خیلی کم پیش می‌آید که درگیر یک وضعیت اضطراری واقعی باستان‌شناسی باشیم که اگر خیلی خیلی سریع دست به کار نمی‌شدیم، کل محوطه از بین می‌رفت.»

زوجی که نشانه‌هایی شبیه به رد پا را روی ساحل مشاهده کرده بودند این موضوع را به باستان‌شناسان اطلاع داد و به دنبال آن، «بریتون» و گروهش برای کاوش در این محوطه باستانی که به تازگی کشف شده بود، رفتند تا پیش از آن‌که این محوطه در اثر جزر و مد برای همیشه از بین برود، آن را بررسی کنند.

مسیر پروازی کیش – دبی – کیش

کیش – دبی – کیش

روابط عمومی و امور بین الملل

شرکت هواپیمایی کیش

هواپیمایی کیش
KISH AIR

هانی تحریر

HANY STATIONERY

اداری - کادویی - بازی فکری - کتاب - هنری

نوبنیاد ۳، هرگز خرید آرین، طبقه اول

۰۹۰۲ ۲۹۹ ۲۰۹۹

شعبه
یک

SCAN ME
HANY
STATIONERY

صدف، ساختمان بساک، طبقه همکف

۰۹۱۳۴ ۷۶۸ ۳۱۹۰

شعبه
دو

پرتیراژترین و با سابقه ترین نشریه جزیره کیش

۴۴۴۲۴۹۶۹
۴۴۴۲۴۹۹۹

گسترده ترین شبکه اطلاع رسانی داخلی منطقه آزاد کیش

اقتصاد کیش

روزنامه